

Dosarul nr. 2ra-1461/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – M. Murguleț
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, M. Guzun, I. Muruianu

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Străisteanu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe
Străisteanu împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului
la examinare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului cauzat în legătură cu
încălcarea acestui drept,

împotriva deciziei din data de 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea din data
de 18 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată:

La 10 mai 2017 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și încasarea din contul bugetului de stat,
prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui a sumei în mărime de 12 000 lei,
cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la examinarea în
termen rezonabil a cauzei civile intentate la 23 iulie 2014.

În motivarea acțiunii, reclamantul Gheorghe Străisteanu a indicat că la data de 23
iulie 2014 a depus cerere de chemare în judecată, în baza Legii 1545 din data de 28
februarie 1998, prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat prin
detenție ilegală.

Reclamantul a menționat că prin hotărârea din 19 noiembrie 2014 a Judecătoriei
Buiucani, mun. Chișinău acțiunea civilă a fost admisă parțial, s-a constatat deținerea
ilegală a lui în stare de arest și s-a dispus încasarea de la bugetul de stat prin intermediul
Ministerului Justiției a sumei de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. Prin decizia din
11 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea primei instanțe și s-a
respins acțiunea ca fiind tardivă.

Prin decizia din 26 august 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a casat decizia din 11 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. Prin decizia din 18 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile înaintate de Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Gheorghe Străisteanu și s-a menținut în vigoare hotărârea din 19 noiembrie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău. Prin încheierea din 03 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție s-au declarat inadmisibile recursurile înaintate de Gheorghe Străisteanu și Ministerul Justiției.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu a indicat că judecarea cauzei civile sus menționate a durat trei ani, perioadă în care au fost emise mai multe încheieri, hotărâri, cu restituirea cauzei spre rejudecare, fapt ce demonstrează comportamentul abuziv al autorităților.

În viziunea reclamantului cauza civilă intentată la 23 iulie 2014 nu este dificilă din punct de vedere factologic sau juridic, nu prezintă complexitate, deoarece în dosar nu a fost necesară efectuarea unor acțiuni procedurale complexe. Mai mult, pe parcursul examinării cauzei în calitate de reclamant a manifestat un comportament în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, iar tergiversarea examinării cauzei se datorează exclusiv comportamentului incorect al Curții de Apel Chișinău și Curții Supreme de Justiție.

Reclamantul a invocat că finisarea judecării acelei cauze civile a fost extrem de importantă, întrucât avea legătură directă cu deținerea lui în stare de arest ilegal. Considerând că a fost încălcat termenul rezonabil la examinarea cauzei, Gheorghe Străisteanu și-a estimat mărimea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, în mărime de 12 000 lei.

La fel, reclamantul a menționat că prejudiciul moral se manifestă prin sentimentele de frustrare provocate de caracterul incorect al acțiunilor Curții de Apel Chișinău și Curții Supreme de Justiție, suferințele continue din cauza refuzului de a examina cauza în termen rezonabil și emiterea unei decizii definitive și irevocabile, anxietatea cauzată de incertitudinea creată de instanța de apel și recurs și dificultatea în depășirea obstacolelor impuse de acțiunile ilegale ale instanțelor de judecată.

În opinia reclamantului prejudiciul moral este cauzat prin acțiunile ilegale ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău și Curții Supreme de Justiție, care au emis mai multe hotărâri, prin care s-a dispus rejudecarea de către instanța de apel a unei cauze civile, care a fost intentată la 23 iulie 2014 și care urma să fie examinată în mod prioritar și de urgență.

Prin hotărârea din 18 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis integral acțiunea înaintată de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. S-a constatat faptul încălcării dreptului lui Gheorghe Străisteanu la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. 2ra-614/17. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu prejudiciul moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. 2ra-614/17, în sumă de 12 000 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 iunie 2018 a admis apelul declarat de Ministerul Justiției, a casat hotărârea din 18 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în partea prin care a fost admisă acțiunea înaintată de Gheorghe Străisteanu, s-a recunoscut încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei și s-a dispus încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu, a prejudiciului moral în mărime de 12 000 lei, cu emiterea în această cauză a unei noi hotărâri, prin care capetele de cerere nominalizate s-au respins ca neîntemeiate. În rest, hotărârea primei instanțe, în partea prin care acțiunea a fost respinsă, a fost menținută.

Prin decizia din data de 12 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de apel depusă de către Gheorghe Străisteanu, a casat decizia instanței de apel din data de 14 iunie 2018 cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată din motivul incertitudinii dispozitivelor deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 14 iunie 2018.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 21 februarie 2019 a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, a casat hotărârea din data de 18 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a ajunge la această soluție instanța de apel a concluzionat că cauza civilă, a cărei tergiversare se solicită a fi constatată, a fost judecată de către instanțele naționale într-un termen rezonabil și nu poate fi considerat excesiv de mare, ori examinarea acesteia a durat 2 ani și 10 luni, ținând cont de complexitatea cauzei, care a implicat cercetarea unui volum considerabil de acte judiciare din dosarul penal, de comportamentul părților și a instanțelor de judecată.

La 24 aprilie 2019 Gheorghe Străisteanu a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului Gheorghe Străisteanu a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Recurentul a susținut că instanța de apel incorect a stabilit că cauza a cărei tergiversare se solicită a fi constatată, a fost examinată în decurs de 2 ani și 10 luni, ori termenul de 3 ani la examinarea cauzei civile intentate împotriva instituției statului nu este un termen rezonabil, dar este o încălcare a prevederilor Legii 87 din 21 aprilie 2011.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 februarie 2019, a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 26 martie 2019, a fost expediată în adresa participanților la proces la 27 martie 2019. (f.d. 224) Confirmare privind recepționarea copiei decizie de către recurent la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul depus de către Gheorghe Străisteanu la data de 23 aprilie 2019 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Gheorghe Străisteanu a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentul nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Gheorghe Străisteanu și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Gheorghe Străisteanu, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Oleg Sternioală

Maria Ghervas